Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2026)0046

Az Iránban tapasztalható rendszerszintű elnyomás, embertelen körülmények és önkényes fogva tartások

Az Európai Parlament 2026. február 12-i állásfoglalása az Iránban tapasztalható rendszerszintű elnyomásról, embertelen körülményekről és önkényes fogva tartásokról (2026/2612(RSP))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az Iránról szóló korábbi állásfoglalásaira,

– tekintettel eljárási szabályzata 150. cikkének (5) bekezdésére és 136. cikkének (4) bekezdésére,

A. mivel az Iszlám Köztársaság önkényes letartóztatások, erőszakos eltüntetések, kínzás, bírósági eljárás nélküli kivégzések, halálbüntetés, szexuális erőszak, kollektív büntetés és embertelen fogvatartási körülmények révén rendszerszintű elnyomásban tartja népét;

B. mivel a közelmúltbeli tüntetések során bekövetkezett halálesetek becsült száma több ezertől több mint 35 000-ig terjed, és közöttük vannak nők, gyermekek és idősek is; mivel az áldozatok között uniós állampolgárok is vannak;

C. mivel több tízezer önkényes letartóztatásra került sor, annak valódi mértéke azonban bejelentések hiányában nem ismert; mivel a fogvatartottakat ügyvédhez, családhoz vagy megfelelő orvosi ellátáshoz való hozzáférés nélkül tartják fogva, és kínzásnak, alvásmegvonás és egyéb visszaélések révén bántalmazásnak, valamint kényszerített vallomástételnek vetik alá;

D. mivel a dokumentált cselekmények elérik azt a küszöböt, amelytől emberiesség elleni bűncselekménynek minősülnek;

E. mivel Irán transznacionális elnyomást gyakorol közvetett kényszerítés révén, többek között Mohamed Amer Dadafarzin, Fariba Baloch emberijog-védő fia esetében, akit édesanyja emberi jogi

munkája és az Európai Parlament előtti vallomása miatt önkényesen fogva tartottak és megkínoztak;

F. mivel az Iszlám Forradalmi Gárda (IRGC) központi szerepet játszik az elnyomásban, és büntetlenül működik; mivel az EU terrorista szervezetté minősítette az IRGC-t;

1. szolidaritását fejezi ki az iráni néppel, és megerősíti, hogy ők a szuverenitás egyetlen legitim forrása Iránban; támogatja az iráni népet, amely szabadságra és az iszlamista kényszer nélküli élethez való jogra törekszik;

2. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a rezsim az elnyomás eszközeként szisztematikusan önkényes fogva tartást, kínzást, bírósági eljárás nélküli kivégzéseket és halálbüntetést alkalmaz; felszólít a halálbüntetés azonnali eltörlésére;

3. felszólítja a rezsimet, hogy vessen véget a polgári lakosság elleni erőszaknak, állítsa le a kivégzéseket és vessen véget az elnyomásnak; követeli az összes önkényesen fogva tartott személy szabadon bocsátását, beleértve a külföldi és kettős állampolgárokat is;

4. sürgeti a hatóságokat, hogy hagyjanak fel azzal, hogy orvosokat és egészségügyi dolgozókat vesznek célba a sérült tüntetők kezelése miatt;

5. kéri, hogy az ENSZ szervei függetlenül dokumentálják az atrocitásokat, és hogy a bizonyítékokat őrizzék meg a jövőbeli büntetőeljárásokhoz; hangsúlyozza a nemzetközi igazságszolgáltatási mechanizmusokon keresztüli elszámoltathatóság szükségességét, beleértve azt is, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsa utalja Iránt a Nemzetközi Büntetőbíróság elé;

6. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a rezsim tüntetőket, aktivistákat, újságírókat, emberijog-védőket, külföldi és kettős állampolgárokat, nőket, kisebbségeket és közösségeket, többek között kurdokat, beludzsokat, ahvázi arabokat, baháikat és kereszténye ket vesz célba; felszólít a kizárólag etnikai hovatartozásuk vagy vallási meggyőződésük miatt fogva tartott személyek szabadon bocsátására;

7. sürgeti a Tanácsot és a tagállamokat, hogy terjesszék ki a visszaélésekért felelős személyekkel, köztük az IRGC tagjaival és a politikai vezetőkkel, az ügyészekkel, valamint a büntetés-végrehajtási és biztonsági tisztviselőkkel szembeni célzott szankciókat, beleértve a vagyoni eszközök befagyasztását és az utazási tilalmat, valamint hogy hajtsák végre a szankciókat és akadályozzák meg azok kijátszását;

8. határozottan elítéli az Iráni Iszlám Köztársaság megválasztását az ENSZ Szociális Fejlődésért Felelős Bizottságának alelnökévé, és

sajnálatát fejezi ki azon jelentések miatt, amelyek szerint az ENSZ főtitkára gratuláló üzenetet küldött a rezsimnek az iszlám forradalom évfordulóján, amely legitimálja a tömeggyilkosságokért, kínzásokért és önkényes fogvatartásért felelős kormányt, és aláássa a nemzetközi elszámoltathatóságot;

9. elítéli a nők elnyomását, és felszólít valamennyi fogva tartott nő, különösen a Nobel-díjas Nargesz Mohammadi azonnali szabadon bocsátására;

10. elítéli, hogy az iráni hatóságok szándékosan túszdiplomáciát alkalmaznak; sürgeti az EU-t és tagállamait, hogy dolgozzanak ki ellenstratégiát a fogvatartottak családjainak támogatására és a további túszejtés megelőzésére;

11. felhívja az EU-t és tagállamait, hogy nyújtsanak védelmet és humanitárius segítséget azoknak, akik komoly életveszélynek vannak kitéve, és támogassák az internet-hozzáférés helyreállítására irányuló megoldásokat;

12. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az alelnöknek/főképviselőnek, az ENSZ-nek, valamint az iráni hatóságoknak.